

Sygn. akt VI ACa 591/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Urszula Wiercińska

Sędziowie: SA Małgorzata Kuracka (spr.)

SO (del) Aleksandra Kempczyńska

Protokolant: Izabela Nowak

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2015 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (poprzednio (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.)

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów i nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 17 grudnia 2013 r.

sygn. akt XVII AmA 141/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym częściowo w ten sposób, że zmienia decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 22 lipca 2011 r. numer (...) w punkcie szóstym następująco:

a) kwotę wskazaną w tiret pierwszym obniża z kwoty 292 669 (dwieście dziewięćdziesiąt dwa tysiące sześćset sześćdziesiąt dziewięć) zł do kwoty 258 237 (dwieście pięćdziesiąt osiem tysięcy dwieście trzydzieści siedem) zł;

b) uchyla tiret drugi;

c) kwotę wskazaną w tiret trzecim obniża z kwoty 292 669 (dwieście dziewięćdziesiąt dwa tysiące sześćset sześćdziesiąt dziewięć) zł do kwoty 258 237 (dwieście pięćdziesiąt osiem tysięcy dwieście trzydzieści siedem) zł;

d) kwotę wskazaną w tiret czwartym obniża z kwoty 341 447 (trzysta czterdzieści jeden tysięcy czterysta czterdzieści siedem) zł do kwoty 301 276 (trzysta jeden tysięcy dwieście siedemdziesiąt sześć) zł;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialności w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI A Ca 591/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 lipca 2011 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że przedsiębiorca (...) sp. z o.o. z siedzibą w G., obecnie: (...) sp. z o.o. w W., dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki pod nazwą: Przedwstępna Umowa (...), rzetelnych, pełnych informacji i danych oraz uznał, iż przedsiębiorca narusza zbiorowe interesy konsumentów, poprzez udzielanie nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji, rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji, jak również poprzez pobieranie opłaty przygotowawczej wyższej, niż 5% udzielonej pożyczki, oraz nakazał zaniechania ich stosowania.

Prezes UOKiK nadał decyzji w pkt I, pkt II, pkt III i pkt IV sentencji rygor natychmiastowej wykonalności i nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną po 292.669 zł za każde z trzech naruszeń o jakich mowa w punktach od I - II decyzji, a w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt IV sentencji decyzji, karę pieniężną w wysokości 341.447 zł, płatne do budżetu państwa oraz obciążył kosztami postępowania w sprawie w kwocie 37,50 zł.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w G. wniósł odwołanie od decyzji. Przedsiębiorca wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w pkt I ppkt 1, 2, poprzez niestwierdzenie stosowania przez powoda praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, zmianę zaskarżonej decyzji w pkt II poprzez niestwierdzenie stosowania przez powoda praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów oraz nieuczciwej praktyki rynkowej, zmianę zaskarżonej decyzji w pkt III, poprzez niestwierdzenie stosowania przez powoda praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów oraz nieuczciwej praktyki rynkowej, zmianę zaskarżonej decyzji w pkt IV poprzez niestwierdzenie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, zmianę zaskarżonej decyzji w pkt VI poprzez odstąpienie od nałożenia na powoda kar pieniężnych wymienionych w ust. 1-4 tego punktu, ewentualnie jego zmianę w zakresie wynikającym z rozstrzygnięć dotyczących odpowiednio pkt I, pkt II, pkt III i pkt IV zaskarżonej decyzji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości. Nadto domagał się wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji w zakresie pkt I, pkt II, pkt III i pkt IV do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową. Powód zgłosił zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 uokik w związku z art. 4 ust. 2 pkt 6, 9, 10 i 13 ukk, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód naruszył obowiązek udzielania konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki, pod nazwą: Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej, rzetelnych i pełnych informacji, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 st. 1 i ust. 2 pkt 2 uokik w związku z art. 4 ust. 2 pkt 6, 7, 9, 10, 11 i 13 ukk, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód naruszył obowiązek udzielania konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki, pod nazwą: Umowa Pożyczki Gotówkowej, rzetelnych i pełnych informacji oraz danych, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. pkt 3 uokik oraz art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód zamieścił w umowach o kredyt konsumencki, pod nazwą: Przedwstępna Umowa pożyczki Gotówkowej nieprawdziwe i wprowadzające w błąd informacje, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 uokik oraz art. 5 ust 1 i ust. 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 i ust 2 upnpr, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód rozpowszechniał nieprawdziwe informacje, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 uokik w związku z art. 7a ukk, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód pobierał od konsumentów opłatę przygotowawczą w wysokości wyższej niż 5% udzielonej pożyczki, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 1 ust. 1 uokik, poprzez błędne zastosowanie tego przepisu, polegające na zakwalifikowaniu kwestionowanych działań powoda, jako naruszających interes publiczny, zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2

uokik w związku z art. 2 pkt 8 i art. 4 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1 upnpr, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na zaniechaniu dokonania ustaleń faktycznych, co do grupy konsumentów narażonych na kwestionowane przez pozwanego praktyki, tj. docelowej grupy klientów powoda, co uniemożliwiło pozwanemu właściwą weryfikację kryterium „przeciętnego konsumenta”, a także właściwą ocenę przesłanki „zbiorowości” interesów konsumentów.

Niezależnie od powyższego, powód podniósł też zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 106 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 111 uokik, a także art. 8 k.p.a. w związku z art. 83 uokik oraz art. 32 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP, jak również art. 6 ust. 1 i art. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na ustaleniu kar pieniężnych w wysokości nieadekwatnej, prowadzącej do nadmiernego obciążenia powoda ponad potrzebę wynikającą z funkcji represyjnej i prewencyjnej tych obciążeń, a także rażąco zawyżonej w stosunku do kar pieniężnych nakładanych przez pozwanego w podobnych sprawach na innych przedsiębiorców, w tym na konkurentów powoda, co może prowadzić do ograniczenia konkurencji na rynku świadczenia usług finansowych w sektorze pożyczek gotówkowych, a także do ograniczenia powodowi swobody wykonywania działalności gospodarczej i jego dyskryminacji, zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 9 i art. 11 k.p.a. w związku z art. 83 uokik, na skutek zaniechania informowania powoda o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogły mieć istotny wpływ na ustalenie jego obowiązków dokonane w zaskarżonej decyzji, w tym nie udzielania powodowi niezbędnych wyjaśnień i wskazówek, w szczególności co do zasadności przesłanek, jakimi kierował się pozwany, co prowadziło do nieporozumień i oparcia zaskarżonej decyzji na błędnych ustaleniach, zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 7 i art. 77 k.p.a. w związku z art. 83 uokik a także odpowiednich (niżej wymienionych przepisów o postępowaniu dowodowym), poprzez niezbranie i niewłaściwe rozpatrzenie całości materiału dowodowego, w tym wydanie rozstrzygnięcia w zakresie pkt 1 - pkt 3 (w konsekwencji również co do pkt 4) sentencji zaskarżonej decyzji z pominięciem dowodu z opinii biegłego, w sprawach, w których wymagane były wiadomości specjalne, z naruszeniem art. 54 uokik oraz art. 233 §1 i art. 278 i nast. k.p.c. w związku z art. 84 uokik, w tym na skutek oddalenia wniosku powoda z dnia 19.11.2010 r. o przeprowadzenie ww. dowodu.; oddalenie (nierozpoznanie) wniosku Powoda o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze strony członków zarządu powoda na okoliczność przedstawienia sposobu obliczania przez powoda (...) pożyczek gotówkowych, z naruszeniem art. 233 §1 i art. 299 i k.p.c. w związku z art. 84 uokik - mimo stwierdzenia, że stosowana przez powoda formuła przeliczeniowa nie jest jednoznaczna; nie przeprowadzenie przez pozwanego samodzielnych obliczeń w zakresie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania i całkowitego kosztu kredytu dla kwestionowanych umów o kredyt konsumencki, co uniemożliwiło należytą weryfikację poprawności wyliczeń stosowanych przez powoda; pominięcie dowodu z wydruku planu ratalnego pożyczki promocyjnej dla (...) związanych z umową nr (...) - złożonego przez Powoda do akt postępowania administracyjnego za pośrednictwem pisma wniesionego do UOKiK w dniu 14.12.2010 r.; zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 7 i art. 77 oraz art. 8 i art. 107 §3 k.p.a. w związku z art. 83 uokik, poprzez jednostronne uzasadnienie zaskarżonej decyzji, które odstaje od wymogu obiektywnego, wszechstronnego rozpatrzenia zebranego materiału dowodowego, bądź poprzestaje na domniemaniach, które nie zostały poparte udowodnionymi faktami.

Prezes UOKiK w odpowiedzi na odwołanie w całości podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w decyzji. Wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że w okresie od 17 września 2009 r. do 26 października 2010r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przeprowadził, pod sygnaturą akt (...), postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy zachowania rynkowe przedsiębiorcy (...) sp. z o.o. z siedzibą w G., związane z udzielaniem pożyczek gotówkowych, uzasadni wszczęcie postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w G. została wpisana do KRS w dniu 23 lipca 2002r., pod numerem: (...). przedmiotem działania przedsiębiorcy, określonym w KRS, jest m.in. pozostałe pośrednictwo finansowe oraz działalność pomocnicza finansowa, gdzie indziej nie sklasyfikowana. Faktycznym przedmiotem działania przedsiębiorcy jest

udzielanie pożyczek gotówkowych, zarówno przedsiębiorcom, jak i klientom indywidualnym/konsumentom. Na ten cel został utworzony fundusz pożyczkowy. Na dzień 31 grudnia 2010r. fundusz pożyczkowy wynosił 6.695.000 zł.

(...) posiada na terenie kraju 25 oddziałów, w których klienci mogą zawrzeć umowę pożyczki. Oddziały te zlokalizowane są na terenie następujących miast: B., B., G., K., L., O., S., W. (2 oddziały), R., B., C., K., K. (2 oddziały) Ł., O., S., B., G., K., Ł., P., T. i W..

W sprawie zostało wszczęte, z urzędu, postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Spółka opracowała i stosuje wzorce umowne o nazwach:

- Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej PROMOCYJNEJ wraz z Ogólnymi Warunkami Umowy Przedwstępnej Promocyjnej, które obecnie zostały zastąpione nowym wzorcem pn. Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej,
- Oświadczenie,
- Informacja nt. obowiązków klientów, których umowy zostały zaewidencjonowane,
- Umowa Pożyczki Gotówkowej.

W umownie zawarte są dane personalne klienta oraz informacje nt. pożyczki, tj. wysokość pożyczki standardowej 5000,00 zł, krotność pożyczki, stawka opłaty przygotowawczej 5,00%, stawka opłaty administracyjnej 10,00 zł, nominalna stopa oprocentowania, suma krotności pożyczek (obliczana jako iloczyn wartości pożyczki standardowej oraz krotności pożyczki), suma opłat przygotowawczych (5% od sumy krotności pożyczek). Krotność pożyczki może wynieść od 1 do 60, czyli minimalna wartość pożyczki to 5.000 zł, natomiast maksymalna jej wysokość to 300.000 zł. Okres spłaty pożyczki może wynieść od 1 roku do 30 lat. Zgodnie z § 3 Przedwstępnej Umowy Pożyczki Gotówkowej umowa staje się zobowiązująca dla pożyczkodawcy z chwilą wniesienia przez klienta 5% opłaty przygotowawczej. Dopiero po wypełnieniu tego warunku umowa zostaje zaewidencjonowana, a w ciągu 60 dni od wniesienia opłaty umowa zaewidencjonowana zostaje przyjęta do realizacji (§ 4 wzorca). W przypadku rezygnacji klienta z pożyczki wniesiona opłata przygotowawcza nie jest zwracana, chyba że nieprzyjęcie umowy do realizacji następuje z winy pożyczkodawcy, wówczas opłata przygotowawcza podlega zwrotowi w całości wraz z odsetkami ustawowymi. Opłata przygotowawcza jest tylko i wyłącznie opłatą za przyjęcie umowy (pismo z dnia 30 czerwca 2010 r.).

W dokumencie Oświadczenia klient oświadcza, że otrzymał projekt umowy przedwstępnej pożyczki i umowę pożyczki oraz że zgłasza zastrzeżenia lub zastrzeżeń nie zgłasza, co do postanowień zawartych w otrzymanym projekcie umowy; w wypadku zastrzeżeń klient zobowiązany jest do wskazania, które z postanowień umowy i w jakim zakresie, mają zostać negocjowane indywidualnie.

Klient, którego umowa została zaewidencjonowana (czyli po zawarciu przedwstępnej oraz uiszczeniu opłaty przygotowawczej) otrzymuje propozycję zabezpieczenia spłaty rat oraz będąc jednocześnie zobowiązany jest do wskazania dwóch rodzajów zabezpieczeń, tj.:

- weksel in blanco (jest to zabezpieczenie obowiązkowe) oraz do wyboru,
- zastaw hipoteczny,
- blokada środków na rachunku bankowym,
- cesja polisy ubezpieczeniowej z funduszem inwestycyjnym,
- cesja należności,
- poręczyciele,

- inne zabezpieczenia zaakceptowane przez pożyczkodawcę.

W przypadku wyboru blokady środków na rachunku bankowym, pożyczkobiorca zobowiązany jest do założenia lokaty niezrywalnej przez cały okres spłaty w wysokości 20% większej, niż kwota pożyczki, czyli ubiegając się o pożyczkę w wariantcie maksymalnym, tj. w wysokości 300.000 zł, z okresem spłaty 30 lat, zobowiązany jest do posiadania w ciągu tych 30 lat, lokaty w wysokości 360.000 zł.

Dla zabezpieczenia w postaci cesji polisy ubezpieczeniowej, wartość wykupu polisy musi być większa o 20% od kwoty pożyczki. W przypadku wyboru cesji należności koniecznym jest m.in. przedstawienie potwierdzonego sądownie nakazu zapłaty dłużnika na rzecz pożyczkodawcy.

Dla krotności pożyczki od 1 do 10 wymagane jest ustanowienie dwóch poręczycieli, a dla krotności od 11 do 60 - trzech.

W przypadku przyjęcia umowy do realizacji zasady wypłaty środków uregulowane są w § 6 przedwstępnej umowy pożyczki gotówkowej. Zgodnie z postanowieniami umowy każdy klient otrzymuje indywidualny numer zwany NPP (Numer Promesy Pożyczkowej). Liczba nadanych numerów NPP zgodna jest z krotnością pożyczki standardowej, co oznacza, że klient, który ubiega się o pożyczkę w kwocie 300.000 (60 krotności pożyczki standardowej - 5.000 zł), otrzymuje 60 numerów NPP. Ponieważ wypłata środków następuje, zgodnie z przyznanymi numerami NPP, co miesiąc, klient otrzyma ostatnią transzę pożyczki dopiero po upływie 60 miesięcy, tj. po 5 latach od zawarcia umowy.

Z klientami, których umowy zostały przyjęte od realizacji i którzy nie odstąpili od umowy przedwstępnej przedsiębiorca zawiera umowę pożyczki gotówkowej. Umowa ta stanowi wykonanie zawartej poprzednio umowy przedwstępnej (§ 2 ust. 1 Umowy Pożyczki Gotówkowej).

Zgodnie z § 7 Przedwstępnej Umowy Pożyczki Gotówkowej i § 3 Umowy pożyczki Gotówkowej, oprócz opłaty przygotowawczej przedsiębiorca dodatkowo ustalił opłatę administracyjną w wysokości 10 zł dla każdej krotności pożyczki standardowej (oddzielnie dla każdego NPP). Opłata administracyjna, pobierana stałej kwocie, pokrywa koszty obsługi przez cały czas trwania planu ratalnego (§ 5 ust. 7 Umowy Pożyczki Gotówkowej).

Jeżeli klient zawarł np. umowę o pożyczkę w wysokości 5.000 zł (1 NPP), to miesięczna rata kompletna (uiszczana w wysokości stałej przez cały okres spłaty pożyczki) stanowić będzie sumę raty podstawowej oraz opłaty administracyjnej. W przypadku, gdy klient zawarł umowę o pożyczkę w kwocie maksymalnej 300.000 zł (60 NPP), wówczas spłaca oddzielnie dla każdego NPP comiesięczne raty kompletne i uiszcza, odrębnie dla każdego NPP, opłatę administracyjną.

Nawet jeśli klient otrzymuje zbiorcze dowody wpłat, to opłaty administracyjne stanowią sumę, czyli w przypadku pożyczki w wysokości 300.000 zł, comiesięcznie opłaty administracyjne będą stanowiły kwotę 600 zł (10 zł x 60 krotności pożyczki standardowej 5.000 zł).

Jedynie 5% umów przedwstępnych, zawartych w latach 2007- 2009 (I półrocze) nie zostało przyjętych do realizacji, natomiast prawie 73% klientów, którzy zawarli umowy przedwstępne z (...) odstąpiło od ich wykonania.

Klient, po zawarciu umowy przedwstępnej, może wnioskować o zmianę kwoty pożyczki, jeżeli jednak z przyczyn leżących po jego stronie sam rezygnuje z ubiegania się o część kwoty pożyczki od pierwotnie wnioskowanej to opłata przygotowawcza nie jest mu proporcjonalnie zwracana, albowiem do zawarcia umowy przyrzeczonej na niższą kwotę dochodzi z przyczyn zależnych od klienta. W przypadku ubiegania się przez klienta o wyższą kwotę aniżeli pierwotna z takim klientem zawierana jest kolejna (kolejne) umowa i od tej kolejnej umowy obliczana jest opłata przygotowawcza.

Pismem z dnia 30 czerwca 2010r. Spółka przekazała Prezesowi UOKiK 51 Umów Pożyczki Gotówkowej zawartych z klientami/konsumentami w okresie od stycznia do maja 2010r. Dodatkowo, pismem z dnia 14 września 2010r. przedsiębiorca przekazał kopie odpowiednich umów przedwstępnych zawartych z tymi samymi klientami/konsumentami. Ponadto w dniu 9 marca 2011 r. Prezes UOKiK otrzymał również 107 umów zawartych do końca 2010r.

Na 158 zawartych Umów Pożyczek Gotówkowych w 101 przypadkach kwoty udzielonych pożyczek były niższe, niż określone w umowach przedwstępnych. Spośród analizowanych przez Prezesa UOKiK umów dwie zwarte były z przedsiębiorcami, natomiast w przypadku umów dane dotyczące pożyczki były nieczytelne.

Z przeprowadzonych przez Prezesa badań z 30 ankietowanych banków 28 udziela kredytów konsumenckich, w rozumieniu przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, wśród których 17 banków pobiera opłatę przygotowawczą, która jest zachowana w całości w sytuacji odstąpienia klienta od umowy. W przypadku 6 banków wysokość opłaty maksymalnie może wynieść 5%, jednak tylko bank (...) określał opłatę przygotowawczą na stałym poziomie 5%. Pozostałe banki uzależniają wysokość tej opłaty od rodzaju oferowanych produktów.

Prezes uznał, iż zawierając z konsumentami umowy z wykorzystaniem wzorca pn. Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej, przedsiębiorca nie wypełnił obowiązków informacyjnych względem konsumentów, w zakresie określonym w art. 4 ust. 2 pkt 6, 9, 10 i 13 ustawy o kredycie konsumenckim, przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej powinna zawierać istotne postanowienia umowy przyrzeczonej. Zdaniem Prezesa Urzędu, w umowach przedwstępnych, zawieranych przez (...), brak jest rzetelnych i pełnych informacji o całkowitym koszcie pożyczki i wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania pożyczki.

Informację o całkowitym koszcie kredytu przedsiębiorca przedstawił w następujący sposób:

Całkowity koszt kredytu $O = 400,00 + 12 \cdot 677,52 - 8.000 + 12 \cdot 16 = 722,20$

Określając całkowity koszt kredytu (...) przyjął, że kwota pożyczki wynosi 8.000 zł. Wartość 677,52 stanowi, określoną przez przedsiębiorcę, standaryzowaną ratę podstawową (część raty kapitałowej rozliczanej jako annuity).

Przedsiębiorca w umowach nie określił natomiast, jaki charakter mają wartości 400,00 i 16, które zostały zastosowane do obliczenia całkowitego kosztu pożyczki. Analiza pozostałych postanowień umownych wprawdzie może prowadzić do wniosku, że wartość 400,00 stanowi opłatę przygotowawczą określoną w wysokości 5% przyjętej kwoty kredytu, co jest jednak nie wynika jednoznacznie z umowy. Ponadto w umowach brak jakichkolwiek wskazówek co należy rozumieć i co oznacza wartość 16. Dokonując obliczenia całkowitego kosztu kredytu Spółka uwzględniła tylko „część raty kapitałowej”, co sugeruje, że inna, pozostała część tej raty (odsetkowa) nie została zaliczona do całkowitego kosztu pożyczki.

Określając wysokość rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania przedsiębiorca, przedstawiając równanie podstawowe przyjął, analogicznie jak w przypadku całkowitego kosztu kredytu, że wartość kredytu wyniesie 8.000 zł, a także uwzględnił standaryzowaną ratę podstawową (część raty kapitałowej rozliczanej jako annuity) wynoszącą 677,52 oraz do tej raty dodał wartość 16,00, przy czym nie określił co ta wartość oznacza.

Spółka podaje dane dot. całkowitego kosztu kredytu i rzeczywistej rocznej stopy procentowej, jednak podane wartości dotyczące tych wskaźników nie są na tyle jednoznaczne, zrozumiałe, pełne i rzetelne, że pozwalają konsumentom na obiektywne dokonanie oceny oferty przedsiębiorcy i porównanie jej z ofertami innych przedsiębiorców/kredytodawców.

W umowie przedwstępnej brak jest informacji o łącznej kwocie wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument.

W umowach przedsiębiorcy brak jest jakichkolwiek informacji o łącznej kwocie tego rodzaju kosztów, które mogą obciążać konsumenta na mocy umowy. Tymczasem koszt kredytu obejmuje opłatę przygotowawczą oraz opłaty administracyjne.

(...) nie wskazuje konsumentowi, ile faktycznie kosztowała będzie zaciągana przez niego pożyczka, a więc jakie są wszystkie koszty, które musi zapłacić na rzecz kredytodawcy.

Ponadto przedsiębiorca nie udziela także klientom/konsumentom pełnych i rzetelnych informacji, o uprawnienu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta.

W umowie brak jest informacji o obowiązku rozliczenia się z konsumentem w terminie 14 dni od dnia spłaty kredytu.

W analizowanych umowach brak jest także pełnych informacji nt. innych kosztów ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

W § 12 umowy przedwstępnej (...) określił, że w przypadku zalegania z terminowym opłacaniem rat zostaną naliczone odsetki karne w wysokości maksymalnej, a także, że w przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może wystosować (nie częściej niż raz w miesiącu), zarówno do pożyczkobiorcy, jak i poręczyciela upomnienie, przy czym każdorazowe wystawienie upomnienia podlega opłacie w wysokości 15 zł.

Spółka zastrzegła również, że może przekazać dochodzenie zaległości swojemu działowi windykacji lub wyspecjalizowanej firmie zewnętrznej Jednak, poza tą , informacją oraz podaniem kosztu upomnienia, przedsiębiorca nie przedstawił innych kosztów, jakie poniesie lub może ponieść konsument w związku z niewykonaniem zobowiązania. Nie określił też, choćby szacunkowo, ich wysokości, ani nie wskazał na czynności, z którymi są one związane. Konsument nie otrzymał więc informacji nt. ewentualnych kosztów sądowych i postępowania egzekucyjnego, tj. opłat i wydatków związanych z dokonywaniem określonych czynności w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych i postępowaniu cywilnych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

(...), nie zamieścił w umowie żadnych informacji nt. całkowitego kosztu pożyczki i rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, sposobu zabezpieczenia pożyczki oraz terminu, sposobu i skutkach wykonania przez konsumenta uprawnienu do odstąpienia od umowy.

(...), w umowie pożyczki gotówkowej, nie informuje konsumentów również o terminie, sposobie i skutkach wykonania przez konsumenta uprawnienu do odstąpienia od umowy.

Kredyt określony w umowie przedwstępnej i kredyt udzielony w oparciu o umowę pożyczki gotówkowej to dwa różne produkty. Prawo do odstąpienia od umowy przysługuje konsumentom zarówno od umowy przyrzeczenia kredytu (umowy przedwstępnej), jak i umowy definitywnej, tj. umowy pożyczki.

Spółka zawierając z konsumentami umowę pożyczki gotówkowej całkowicie pomija informację, nt. sposobu jej zabezpieczenia.

Zgodnie z § 5 ust. 4 umowy przedwstępnej klient wybiera dwa z" wymienionych zabezpieczeń, tj. a) weksel in blanco z deklaracją wekslową, b) zastaw hipoteczny, c) blokada środków na rachunku bankowym, d) cesja polisy ubezpieczeniowej z funduszem inwestycyjnym, e) cesja należności, i) poręczyciele" z tym zastrzeżeniem, że każdorazowo jednym z nich musi być weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Przedsiębiorca wstępnie przedstawia więc różne formy zabezpieczenia spłaty pożyczki, jednak klient na tym etapie nie wie, które z tych zabezpieczeń zostaną w ostateczności zaakceptowane przez przedsiębiorcę i w jaki sposób zabezpieczona będzie spłata pożyczki, udzielonej na podstawie umowy. Co więcej, również w umowie pożyczki gotówkowej brak jest jednoznacznego wskazania, jaki rodzaj zabezpieczenia został ustalony przez strony umowy.

Ponadto, (...) w Umowie Pożyczki Gotówkowej, w takim samym zakresie jak w Przedwstępnej Umowie Pożyczki Gotówkowej, nie udziela konsumentom rzetelnych i pełnych informacji nt. łącznej kwoty wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument, uprawnienu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta oraz innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku ; wykonaniem zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

W przypadku kosztów i opłat Spółka wskazuje jedynie, że stawka opłaty przygotowawczej wynosi 5%, stawka opłaty administracyjnej 10 zł, dla każdej krotności.

(...) nie informuje o obowiązku rozliczenia się z konsumentem terminie 14 dni od dnia spłaty kredytu, co wynika wprost z art. 8 ust. 4 ustawy o kredycie konsumenckim.

Kwestie związane z niewywiązaniem się przez konsumenta z podjętych zobowiązań, co do terminowej spłaty kredytu w obu umowach, uregulowane są w sposób identyczny, bez określenia, nawet szacunkowo, kosztów związanych z niewykonaniem przez konsumenta zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztów sądowych i kosztów postępowania egzekucyjnego. Wprawdzie przedsiębiorca w § 8 Umowy Pożyczki Gotówkowej (podobne postanowienie zawarte jest w § 12 pkt 6 Przedwstępnej Umowie Pożyczki Gotówkowej) przewidział, że w przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może - również wystosować (nie częściej niż raz w miesiącu) upomnienia do Klienta i poręczycieli. Każdorazowe wystawienie upomnienia, czy to do poręczyciela czy pożyczkobiorcy podlega opłacie w wysokości 15 zł, czym wypełnił obowiązek podania kosztów upomnień lub wezwań do zapłaty, tym niemniej w umowie brak jest jakiegokolwiek, ustawowo wymaganej informacji o kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego. Za taką z pewnością nie można uznać uregulowania określonego § 8 pkt 5 Umowy Pożyczki Gotówkowej (odpowiednio § 12 pkt 5 Przedwstępnej Umowie Pożyczki Gotówkowej), który przewiduje, że w celu odzyskania zadłużenia, pożyczkodawca przekaze sprawę swojemu działowi windykacji lub wyspecjalizowanej firmie zewnętrznej, jest to bowiem informacja o możliwych działaniach przedsiębiorcy, a nie o kosztach, do poniesienia których zobowiązany zostanie konsument.

W toku postępowania Prezes Urzędu, postanowieniem Nr (...) z dnia 26 października 2010r., zaliczył w poczet dowodów część materiałów stanowiących akta sprawy prowadzonej pod sygnaturą (...).

Następnie Sąd przytoczył treść przedmiotowej decyzji z dnia 22 lipca 2011 r.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał odwołanie za niezasadne.

Sąd I instancji uznał, że istotnie obowiązek informacyjny określony w art. 4 ust 2 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim nie został przez powoda zrealizowany.

Sąd Okręgowy przyjął, że podawana konsumentom informacja o rzeczywistych całkowitych i prawdziwych kosztach kredytu, była niepełna, a przez to uznać należało rzetelną, a tym samym nieprawdziwą.

Słusznie wskazał Prezes UOKiK w decyzji dokonując obliczenia całkowitego kredytu Spółka uwzględniła bowiem tylko „część raty kapitałowej”, co oznacza, że inna, pozostała część tej raty (odsetkowa) nie została zaliczona do całkowitego kosztu pożyczki. Zgodnie natomiast z art. 7 ust. 1 ustawy wymaga się natomiast uwzględnienia wszystkich kosztów wraz z odsetkami.

Sąd Okręgowy miał na względzie, że powód określając całkowity koszt kredytu i następnie wyliczając całkowitą roczną stopę procentową kredytu, przy obliczeniu której zastosowano identyczne parametry, pominął zatem istotny składnik mający wpływ na poziom kosztów kredytu, co oznacza, że w konsekwencji przekazywał konsumentom błędne, a tym samym nieprawdziwe informacje o całkowitym koszcie kredytu.

Pominięcie istotnych informacji o sumie wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument, przy wskazaniu i obliczaniu kwoty całkowitego kosztu kredytu, a w konsekwencji podanie błędnych wyników dokonanych obliczeń, nie sposób więc uznać za wypełnienie dyspozycji art. 4 ust 2 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim.

Z tych też przyczyn, argumentację powoda, prezentowaną w odwołaniu, wskazującą iż, obowiązkiem kredytodawcy udzielającego pożyczki konsumentom, jest jedynie wskazanie kwoty całkowitego kosztu kredytu i wartości, a

nie sposobu ich obliczania - szczególnie w sytuacji, gdy podawana konsumentom kwota tj., wyniki obliczeń, są nieprawdziwe - Sąd Okręgowy uznał za niezasadną.

Uzasadniało to konstatację, iż przedsiębiorca naruszył przepis art. 4 ust 2 pkt. 6 ustawy o kredycie konsumenckim, poprzez podawanie konsumentom nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co z kolei uzasadniało przyjęcie, że przedsiębiorca stosował praktyki naruszając zbiorowe interesy konsumentów, zdefiniowane w art. 24ust. 1 i ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ocenie Sądu Okręgowego brak było też podstaw by uznać, że pozwany w sposób błędny interpretuje, art. 7 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Wbrew sformułowanym w tym zakresie zarzutom odwołania, pozwany nie wskazywał w decyzji, na istnienie bezwzględneho obowiązku podawania w umowie o kredyt konsumencki zasad obliczenia wszystkich kosztów i ich wyjaśniania. Podnosił jedynie, że w przypadku umieszczenia przez Przedsiębiorcę w umowie takowych informacji powinny one być określone jasno, precyzyjnie i czytelnie dla przeciętnego konsumenta.

Tymczasem zdaniem Sądu podaną konsumentom w tym zakresie przez powoda informację nie można ocenić jako czytelną jasną i zrozumiałą. Spółka podając dane dot. całkowitego kosztu kredytu i rzeczywistej rocznej stopy procentowej spełniła wprawdzie obowiązek ustawowy przekazania tych informacji, jednak podane wartości dotyczące tych wskaźników nie były na tyle jednoznaczne, zrozumiałe, i rzetelne aby pozwalały konsumentom na obiektywne dokonanie oceny oferty przedsiębiorcy i porównanie jej z ofertami innych przedsiębiorców/kredytodawców, jest w pełni zasadne i potwierdzone stanem faktycznym sprawy.

Sąd Okręgowy uznał też, iż zasadne było oddalenie wniosków o dopuszczenie dowodu z opinii oraz przesłuchania członków zarządu strony powodowej na okoliczność sposobu obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz ich zgodności z zasadami matematyki finansowej, albowiem przedmiotem zaskarżonej decyzji Prezesa UOKiK nie jest i nie była kwestia i ocena sposobu dokonywanych obliczeń i ich zgodności z zasadami matematyki, lecz kwalifikacja zachowań powoda, polegająca na rzetelnym i niepełnym informowaniu konsumenta o kosztach udzielonego kredytu.

Sąd I instancji uznał również, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji pozwala wyodrębnić wyraźnie dane i informacje, które zdefiniowano i opisano jako nierzetelne i niepełne. Ustalenia stanu faktycznego uznać należało za szczegółowe, a argumenty wskazane na jej uzasadnienie za rzeczowe i przekonujące.

Za niezasadne Sąd Okręgowy uznał twierdzenia powoda, jakoby informowanie konsumenta w umowie przedwstępnej o kosztach, które on poniesie, w przypadku przyznania pożyczki gotówkowej byłoby przedwczesne i mogło wprowadzać w błąd konsumentów. Okoliczność, że kwota ostatecznie przyznanej pożyczki może być inna od kwoty pierwotnie wnioskowanej i określonej przecież w umowie przedwstępnej, nie ma w istocie żadnego znaczenia. Nie skutkuje to bowiem zniweczeniem, lub brakiem obowiązku przekazania konsumentom informacji o łącznej kwocie wszystkich kosztów i opłat oraz prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest, bądź będzie konsument, nałożonej na kredytodawcę przepisem art. 4ust.2 pkt 9 ustawy o kredycie konsumenckim

Przy czyn jak zaznaczył Sąd I instancji obowiązek powyższy, dotyczy zarówno umowy przedwstępnej jaki i umowy właściwej, albowiem w treści obu tych umów podawane i określone są konkretne i wyraźnie podane kwoty pożyczek, o których przyznanie wnioskuje konsument.

Odnosząc się do twierdzeń, wskazujących na wypełnienie obowiązku informacyjnego, zdefiniowanego art. 4 ust. 2 pkt 9 ustawy o kredycie konsumenckim, przez przedstawienie konsumentom takiej informacji, w umowie „właściwej”, w tzw. planie ratalnym, Sąd Okręgowy miał na względzie, że powód nie przedstawił żadnego dowodu, mogącego potwierdzić że z takowym dokumentem konsument zapoznaje w momencie i chwili podpisywania umowy pożyczki, a nie zaś dopiero po jej zawarciu. Załączona do akt postępowania kserokopia „PRZYKŁADOWEGO PLANU RATALNEGO POŻYCZKI PROMOCYJNEJ...” nie potwierdzona za zgodność z oryginałem, w żaden sposób nie dowodzi, iż jest on przedstawiany konsumentowi w chwili podpisywania umowy, a nadto, jak wynika z analizy treści umów pożyczki, nie ma również podstaw do twierdzenia, iż taki plan ratalny jest integralną częścią umowy.

Za chybioną Sąd Okręgowy uznał też argumentację odwołania, jakoby powód działaniem swoim nie naruszył przepisu art. 4 ust. 2 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim, który nakłada na przedsiębiorcę - kredytodawcę obowiązek przekazania konsumentom pełnej informacji o uprawnieniach i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta.

W tej kwestii Sąd Okręgowy uznał, że zawarta w § 8 przedwstępnej umowy pożyczki gotówkowej, informacja jest niepełna. Zarzut pozwanego, wbrew sugestiom powoda nie ograniczał się wyłącznie do kwestii braku wskazania terminu, w którym przedsiębiorca ma obowiązek rozliczenia się z konsumentem. Z treści zapisów umowy i wskazywanego przez powoda zapisu umowy, nie wynika bowiem, iż w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki, przedsiębiorca jest zobowiązany do podjęcia jakichkolwiek czynności i dokonania rozliczenia się z konsumentem, dodatkowo w terminie ściśle określonym ustawą.

Treść wskazywanego przez pozwanego zapisu umowy nie zawiera takowych informacji. Nie sposób jest więc w takim przypadku przyjąć, że informacja zawarta w art. 8 umowy jest wyczerpująca i pełna.

Ponadto, jak wskazał Sąd z treści art. 8 ust. 4 ustawy o kredycie konsumenckim wynika bezwzględny obowiązek rozliczenia się z klientem w przypadku dokonania wcześniejszej spłaty kredytu. Z treści tego przepisu nie wynika również, aby takie rozliczenie było związane z wypełnieniem innych, dodatkowych warunków np. przedstawienia żądania w tym zakresie. Z tych też powodów wskazał, że w przypadku wystąpienia takiego zdarzenia (wcześniejsza spłata kredytu) przedsiębiorca musi dokonać, w ciągu 14 dni całkowitego rozliczenia kredytu, natomiast klient winien zostać powiadomiony o swoich prawach należycie.

Również argument, iż rozliczenie się z konsumentem „w rozumieniu ust.4 art.8 UKK może mieć miejsce zasadniczo w sytuacji udzielenia kredytu nieoprocentowanego”, Sąd Okręgowy uznał za niezasadny. Przepisy ustawy o kredycie konsumenckim nie wyłączają bowiem w żaden sposób obowiązku kredytodawcy rozliczenia się z konsumentem także w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki oprocentowanej.

Sąd Okręgowy uznał też, iż brak jest spełnienia przez powoda obowiązku przekazania konsumentom pełnej informacji o innych kosztach ponoszonych przez niego w związku z niewykonaniem zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

Sąd I instancji miał na względzie, iż nie ma żadnych przeszkód uniemożliwiających powodowi przekazanie konsumentom, w umowach, informacji o rocznej stopie oprocentowania. Obawa co do konieczności aneksowania umów, w przypadku zmiany stóp kredytowych, nie może uzasadniać uchylecia się od obowiązku przekazania konsumentom rzetelnej i rzeczywistej informacji w tym zakresie. Nadto deklaracja zawarta w odwołaniu, o nie prowadzeniu przez powoda sądowej bądź komorniczej windykacji należności od konsumentów, pozostaje bez wpływu na sprawę i nie ma oparcia umowie oraz nie wskazuje, takimi kosztami konsument nie może być obciążony. Przyjąć zatem należało, iż nie ma i nie było żadnych przeszkód by, w przypadku braku możliwości określenia w umowach konkretnej wysokości kosztów sądowych i egzekucyjnych, wymienione zostały poszczególne należności i ich szacunkowe wysokości, które zobowiązany będzie ponieść konsument, w sytuacji niewykonania przezeń zobowiązań wynikających z umowy.

W realiach przedmiotowej sprawy, poza ogólną informacją o odsetkach karnych oraz podaniem kosztu upomnienia, przedsiębiorca nie przedstawił innych kosztów, które poniesie lub może ponieść konsument w związku z niewykonaniem zobowiązania. Nie określił też, choćby szacunkowo, ich wysokości, ani nie wskazał na ilości, z którymi są one związane. Konsument nie otrzymał więc informacji nt. ewentualnych kosztów sądowych i postępowania egzekucyjnego, tj. opłat i wydatków związanych z dokonywaniem określonych czynności w postępowaniu sądowym w jawach cywilnych i postępowaniu egzekucyjnym, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Z tych względów w ocenie Sądu, iż zasadnie Prezes UOKiK w decyzji przyjął, iż informacje dotyczące obciążeń finansowych, które może ponieść konsument w przypadku zalegania ze spłatą zobowiązań są niepełne, a przez to uniemożliwiają klientowi ustalenie, jakie będą lub mogą być skutki niewykonania umowy w tym okresie.

Co się zaś tyczy zarzutów wysuwane przeciwko decyzji w części dot. umowy przyrzeczonej to Sąd Okręgowy wskazał, iż były one tożsame z zarzutami ww. dot. umowy przedwstępnej z tego też względu ww. argumentacja zostaje analogiczna.

Odnosząc się do argumentacji wskazującej na brak podstaw do przedstawienia powodowi zarzutu działań sprzecznych z przepisem art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, dotyczących postanowień umowy pożyczki, z uwagi na okoliczność, przedłożenia dokumentu nazwanego harmonogramem spłat, zawierającego informacje o których mowa art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, Sąd Okręgowy wskazał, iż powód nie przedstawił żadnych przekonujących dowodów, świadczących o tym, że harmonogram spłat, przedstawiony przez niego w trakcie postępowania przed Prezesem UOKiK jest, jak wodzi strona powodowa, „faktycznie fragmentem umowy”, a ponadto z treścią i postanowieniami tego dokumentu konsumenci byli i są zapoznawani przed podpisaniem umowy. Poza tym przedstawiając Prezesowi kserokopię „harmonogramu Spłat”, powód nie poświadczył jej za zgodność z oryginałem. Nie mógł on zatem zostać za uznany przez Prezesa za dowód w sprawie.

Nie sposób również uznać za zasadne, to, iż Prezes UOKiK bezpodstawnie uznał, iż brak jest umieszczenia w Umowie Pożyczki Gotówkowej, informacji o sposobie zabezpieczenia. Już bowiem w treści odwołania powód przyznał i oświadczył, „iż wymóg taki stanowi przedmiot regulacji Przedwstępnej Umowy Pożyczki Gotówkowej i warunek konieczny podpisania umowy przyrzeczonej.” Pozwala to zdaniem sądu to na przyjęcie, że otrzymanie pożyczki przez konsumenta i przelanie na jego konto środków – kwoty określonej umową pożyczki, warunkowane jest udzieleniem i przyjęciem konkretnego zabezpieczenia, wybranego i zaaprobowanego przez kredytodawcę, ze wskazanych w umowie przedwstępnej przez konsumenta. Spółka zawierając z konsumentami umowę pożyczki gotówkowej całkowicie pomija natomiast informację, nt. konkretnego sposobu jej zabezpieczenia, tzn. warunków jego ustanowienia i przyjęcia.

Zdaniem Sądu Okręgowego słusznie zatem Prezes UOKiK zauważył, iż przedsiębiorca w umowie przedwstępnej jedynie ogólnie przedstawia różne formy zabezpieczenia spłaty pożyczki, jednak klient na tym etapie nie wie, które z tych zabezpieczeń zostaną w ostateczności zaakceptowane przez przedsiębiorcę i w jaki sposób zabezpieczona będzie spłata pożyczki, udzielonej na podstawie umowy. Co więcej, również w umowie pożyczki gotówkowej brak jest jednoznacznego wskazania, jaki rodzaj zabezpieczenia został ustalony przez strony umowy. Samo przedstawienie w umowie przedwstępnej listy możliwych form zabezpieczenia pożyczki nie stanowi, tym samym w ocenie Sądu wypełnienia przez powoda obowiązku, określonego w art. 4 ust. 2 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim. Forma zabezpieczenia wskazana przez konsumenta w umowie

Za słuszne uznał też Sąd Okręgowy oceny Prezesa w zakresie naruszenia przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom w umowie o kredyt konsumencki pod nazwą: Umowa Pożyczki Gotówkowej rzetelnych i pełnych informacji oraz danych określających łączną kwotę wszystkich kosztów opłat i prowizji, do których zapłaty powiązany jest konsument. Wbrew twierdzeniom odwołania, jak wykazano w zaskarżonej decyzji, umowa pożyczki gotówkowej, podobnie jak umowa przedwstępna, nie formułuje rzetelnego i pełnego przekazu, co przesądza o nierzetelnym wypełnieniu obowiązku informacyjnego.

Sąd Okręgowy wskazał też, iż brak jest także zgodności postanowień umowy pożyczki gotówkowej z opisem art. 4 ust 2 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim, a zarzuty w tym względzie dla obu umów są tożsame i dlatego za aktualne należało uznać stanowisko wyrażone wyżej.

Za chybiony Sąd Okręgowy uznał także zarzut odwołania dot. tego, iż brak w umowie Pożyczki Gotówkowej informacji o których mowa z art. 4 ust. 2 pkt 11 Ukk nie ma charakteru bezprawnego, jak również że godzi on zbiorowy interes konsumentów. Sąd podzielił w tym zakresie argumentację uzasadniania decyzji.

Ustosunkowując się do wywodów odwołania, kwestionujących zasadność i prawidłowość rozstrzygnięcia punktu II decyzji, uznającego za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną art. 24 ust. 1 i ust 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działania przedsiębiorcy, polegające na zamieszczeniu w umowach o kredyt konsumencki pod nazwą Przedwstępna Umowa Pożyczki nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania i całkowitego kosztu pożyczki, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, Sąd Okręgowy wskazał, iż argumentacja odwołania, podważająca ustalenia dokonane w tym zakresie i dowodząca rzekomej rzetelności przekazywanych konsumentom informacji, nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu plan ratalny dotyczy i odnosi się do innej umowy, niż ta wskazana w punkcie II zaskarżonej decyzji. Ponadto, powód nie udowodnił również w jakikolwiek sposób, iż taki plan ratalny przekazywany jest konsumentom, na etapie sprzed umowy pożyczki gotówkowej, a nie doręczany konsumentowi dopiero po podpisaniu umowy przyrzeczonej. Tym samym wskazywane i powoływane w odwołaniu dane z harmonogramu spłaty pożyczki, mające potwierdzić rzetelność i prawdziwość obliczeń RRSO i całkowitego kosztu kredytu, jako nie odnoszące się w żaden sposób do postanowień Przedwstępnej Umowy Pożyczki, wobec postanowień której to umowy postawiono analizowany zarzut, w żaden sposób nie obalają zasadności rozstrzygnięcia w przedmiocie stwierdzenia naruszenia przez powoda przepisów art. 24 ust 1 i ust 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 4 ust. 1 i ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Zdaniem Sądu nie zachodziła też sytuacja uprawniająca do przyjęcia, iż przedsiębiorca został kilkakrotnie ukarany za to samo działanie/zaniechanie.

Zaskarżona decyzja wskazuje na konkretne działania lub zaniechania, które wypełniają hipotezy konkretnych norm prawnych, które zostały naruszone. Nawet zatem w sytuacji, gdy przedsiębiorca jednym działaniem, bądź zaniechaniem, naruszył przepisy różnych aktów prawnych, nie może być to oceniane i kwalifikowane jako kilkukrotne karanie przedsiębiorcy. Brak przepisów regulujących zbieg norm w tym zakresie pozwala na odrębne traktowanie każdego z przypadków naruszenia ustawy.

Zdaniem Sądu Okręgowego brak też było podstaw do przyjęcia, iż powód przekazywał konsumentom tylko i wyłącznie bezstronną informację o ustawach regulujących zawierane przez powoda umowy, co stanowiło zarzut dot. punktu III decyzji. Zasadnie Prezes UOKiK przyjął, iż treści analizowanych umów wynika jednoznacznie, iż powód składał konkretnie sformułowane deklaracje o zgodności swoich działań ze wskazywanymi przezeń przepisami prawa, która to deklaracja, jak wykazano szczegółowo, nie miała potwierdzenia w rzeczywistości, tj. nie była prawdziwa.

Tym samym za zasadne i w pełni uprawnione Sąd I instancji uznał stanowisko formułowane w decyzji, iż w takim przypadku przeciętny konsument oceniając ofertę Spółki oraz kierując się informacjami zawartymi w przedstawionych mu umowach: Przedwstępnej Umowy Pożyczki i Umowy Pożyczki Gotówkowej, mógł podjąć decyzję dotyczącą umowy, której inaczej by nie podjął, gdyby informacje te były prawdziwe.

Prawidłowe i uprawnione było zatem uznanie i stwierdzenie, iż oceniane w tym punkcie lub w tym zakresie działania przedsiębiorcy wyczerpują przesłanki nieuczciwej praktyki rynkowej zdefiniowanej w art. 4 ust. 1 i 2 oraz 5 ust.1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, stanowiąc praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów zdefiniowaną art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Odnosnie zarzutów dot. punktu IV zaskarżonej decyzji, Sąd Okręgowy wskazał natomiast, iż nie sposób podzielić argumentów odwołania, iż działanie polegające na zachowaniu/zatrzymaniu opłaty przygotowawczej, ustalonej na poziomie 5% wartości wnioskowanego, nie zaś udzielanego w rzeczywistości kredytu - w przypadku odstąpienia konsumenta od umowy - jest działaniem zgodnym z powołanym wyżej przepisem ustawy o kredycie konsumenckim. Tym bardziej, że w znacznej liczbie zawartych z konsumentami umów, opłata przygotowawcza przekracza 5% wartości ostatecznie udzielonego kredytu. Działanie takie budzi uzasadnione wątpliwości także z uwagi na fakt, że w przypadku, gdy klient otrzymuje pożyczkę w kwocie niższej niż wnioskowana, opłata przygotowawcza nie jest mu proporcjonalnie

zwracana. Natomiast w sytuacji, gdy w ostateczności kwota pożyczki przewyższa kwotę wnioskowaną, wówczas z klientem zawierana jest kolejna umowa i od tej kolejnej umowy obliczana jest opłata przygotowawcza.

W ocenie Sądu zasadnie Prezes UOKiK uznał, iż powód bezpodstawnie wykorzystuje w ten sposób opłatę przygotowawczą uznając, że skoro konsument zrezygnował z części kredytu (różnica pomiędzy kwotą wnioskowaną a rzeczywiście udzieloną), to przedsiębiorca ma pełne prawo do zachowania całości opłaty przygotowawczej, wynoszącej 5% wysokości kredytu wnioskowanego. Szczególnie, że powód jednocześnie w żaden sposób nie wykazał, czy rzeczywiście i w jakiej wysokości poniósł, na etapie zawierania umowy przedwstępnej, koszty związane z udzieleniem tej części kredytu, z której kredytobiorca rezygnuje, ubiegając się następnie o pożyczkę w mniejszej wysokości.

Ustosunkowując się natomiast do argumentacji odwołania, podnoszącej i wskazującej, zresztą całkowicie odmiennie, niż we wcześniejszych akapitach i zarzutach odwołania, na odrębność i samodzielność przedwstępnej umowy pożyczki i umowy przyrzeczonej, Sąd Okręgowy wskazał, że okoliczność powyższa, w żaden sposób nie upoważnia do przyjęcia za prawidłową, wykładni art. 7a ustawy o kredycie konsumenckim, prezentowanej przez powoda, iż sformułowanie „5% KWOTY udzielonego KREDYTU KONSUMENCKIEGO” ma zastosowanie i dotyczy także kwoty kredytu jeszcze nie przyznanego, a więc także kredytu wnioskowanego, którego konsument nie otrzymał, a rozszerzająca wykładnia tego zapisu jest niedopuszczalna.

Odnośnie zarzutu naruszenia przez Prezesa UOKiK przepisu art. 1 ust. 1 uokik, także art. 24 ust. 1 i ust 2 uokik w związku z art. 2 pkt 8 i art. 4 ust. 1 art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, „polegające na zaniechaniu dokonania ustaleń faktycznych co do grupy konsumentów narażonych na kwestionowane przez pozwanego praktyki” Sąd Okręgowy wskazał, iż oferta powoda w żaden sposób nie jest ograniczona wyłącznie i jedynie do wybranej grupy konsumentów, wskazywanej przez powoda. Oferta nie zawiera bowiem żadnych ograniczeń w tym zakresie, w jakikolwiek wyraźny i jednoznaczny sposób wykluczających którąkolwiek grupę konsumentów od możliwości wystąpienia do przedsiębiorcy z wnioskiem o udzielenie pożyczki. Tak więc twierdzenie i zarzut odwołania, iż ustalenia Prezesa UOKiK poczynione w tym zakresie są błędne i miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, Sąd uznał za całkowicie nieuzasadnione.

Odnośnie zarzutu naruszenia przez Prezesa UOKiK przepisu art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w żaden sposób nie pozbawia organu antymonopolowego, prawa do nałożenia kary, w granicach określonych prawem, adekwatnej do stopnia przewinienia. Powoływany w odwołaniu przykład, kary wymierzonej przez Prezesa UOKiK w stosunku do innych przedsiębiorców świadczących usługi o podobnym przedmiocie, oraz jej wysokości, w żaden sposób nie może być odniesieniem i wytyczną, odnośnie karania innych przedsiębiorców, funkcjonujących w odmiennych realiach i zupełnie innym stanie faktycznym.

Sąd Okręgowy wskazał też, że fakultatywność nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust 1 pkt 4 związku z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w żaden sposób nie pozbawia organu antymonopolowego, prawa do nałożenia kary, w granicach określonych prawem, adekwatnej do stopnia przewinienia. Powoływany w odwołaniu przykład, kary wymierzonej przez Prezesa UOKiK w stosunku do innych przedsiębiorców świadczących usługi o podobnym przedmiocie, oraz jej wysokości, w żaden sposób nie może być odniesieniem i wytyczną, odnośnie karania innych przedsiębiorców, funkcjonujących w odmiennych realiach i zupełnie innym stanie faktycznym.

Odnośnie zarzutu formułowanego w punkcie 10 odwołania, tj. naruszenia przepisów postępowania tj. art. 7 i 77 kpa. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez brak zebrania i niewłaściwe rozpatrzenie całości materiału dowodowego poprzez pominięcie dowodu z opinii biegłego w sprawach, w tych wymagane były wiadomości specjalne, oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze strony członków zarządu Spółki na okoliczność widłowości obliczenia RRSO oraz braku przeprowadzenia przez pozwanego oddzielnych obliczeń w tym zakresie, Sąd Okręgowy powtórzył, iż postulowana przez powoda weryfikacja natury finansowej nie ma dla oceny zachowań powoda, żadnego znaczenia i nie była przedmiotem oceny Prezesa UOKiK w niniejszym sporze.

Sąd Okręgowy stwierdził też, iż uzasadnienie zaskarżonej decyzji zostało sporządzone w sposób należyty.

Sąd I instancji podzielił też argumentację Prezesa UOKiK odnośnie wniosku zasadności i potrzeby nadania przedmiotowej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, który zaskarżył wyrok w części tj.:

1.1 w punkcie I sentencji, w zakresie w którym oddala odwołanie co do punktów III oraz i VI decyzji,

1.2 w punkcie II sentencji w całości oraz wniósł o jego zmianę tak, aby strony poniosły koszty postępowania przed Sądem Okręgowym po połowie, zaś koszty zastępstwa procesowego zostały wzajemnie zniesione.

Skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego tj.:

2.1 art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym w zw. z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez ich błędną wykładnię skutkującą uznaniem przez Sąd Okręgowy, że zachowania powoda opisane w punkcie III Decyzji Prezesa UOKiK stanowiły nieuczciwą praktykę rynkową stanowiącą praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów;

2.2 art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez" jego błędne zastosowanie spowodowane niezastosowaniem przez analogię art. 11 Kodeksu karnego, skutkujące uznaniem przez Sąd Okręgowy, że jeden czyn Powoda naruszający kilka podstaw prawnych może być karany kilkukrotnie;

2.3 art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez jego błędne zastosowanie spowodowane niezastosowaniem przez analogię art. 9 § 2, art. 53 §1 Kodeksu karnego oraz art. 5 § 2 Kodeksu postępowania karnego, skutkujące nałożeniem na Powoda rażąco niewspółmiernej kary, naruszającej zasady proporcjonalności i współmierności;

2.4 art. 32 ust. 1 w zw. z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 2 oraz art. 178 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez ich niezastosowanie przy wykładni art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, skutkujące uznaniem przez Sąd Okręgowy, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może dowolnie różnicować wysokość kar administracyjnych nałożonych na takich samych przedsiębiorców w takich samych okolicznościach.

Podnosząc powyższe powód wnosil o zmianę zaskarżonego wyroku przez:

zmianę punktu I sentencji co do punktu III Decyzji, poprzez stwierdzenie braku naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z ustawą przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym przez zamieszczanie w stosowanych przez powoda umowach o kredyt konsumencki pod nazwami: (i) Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej oraz (ii) Umowa Pożyczki Gotówkowej, postanowienia o treści „Niniejsza Umowa jest zgodna z wymogami polskiego systemu prawnego, a w szczególności spełnia wymogi:

a) ustawy z dnia 20 lipca 2011 r. o kredycie konsumenckim Dz. U.01.100.1081 (z późniejszymi zmianami)

b) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów Dz. U. 03.86.804 (z późniejszymi zmianami)”.
Ewentualnie wnosil o zmianę pkt I sentencji zaskarżonego wyroku, poprzez uchylenie pkt III Decyzji, ewentualnie, zmianę pkt I sentencji zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie pkt III Decyzji i umorzenie postępowania w tym zakresie; a nadto o zmianę punktu I sentencji wyroku poprzez zmianę punktu VI Decyzji tak, aby kary pieniężne nałożone przez Prezesa UOKiK zostały zredukowane w następujący sposób:

- w punkcie I oraz II Decyzji do łącznej kwoty nie większej niż 31.562 zł

- w punkcie IV Decyzji do kwoty nie większej niż 31.562 zł

oraz przez odstąpienie od nałożenia kar pieniężnych w pozostałym zakresie.

Ewentualnie zaś, w przypadku nieuwzględnienia wniosków wskazanych powyżej, powód wnosił o zmianę I punktu sentencji wyroku, przez zmianę punktu VI Decyzji tak, aby kary pieniężne nałożone przez Prezesa UOKiK zostały zredukowane w następujący sposób:

- w punkcie I oraz II Decyzji do łącznej kwoty nie większej niż 31.562 zł;

- w punkcie III Decyzji do kwoty nie większej niż 31.562 zł;

- w punkcie IV Decyzji do kwoty nie większej niż 31.562 zł;

Ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia powyższych wniosków wskazanych, wnosił o zmianę I punktu sentencji wyroku przez zmianę punktu VI Decyzji tak, aby kary pieniężne nałożone przez Prezesa UOKiK zostały zredukowane w następujący sposób:

- w punkcie I Decyzji do kwoty nie większej niż 31.562 zł;

- w punkcie II Decyzji do kwoty nie większej niż 31.562 zł;

- w punkcie III Decyzji do kwoty nie większej niż 31.562 zł;

- w punkcie IV Decyzji do kwoty nie wyższej niż 31.562 zł;

Ewentualnie, powód wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wnosił o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja podlegała częściowemu uwzględnieniu.

Należy zauważyć, iż Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny uznaje za własne, nie były one zresztą kwestionowane. Korekty wymagała natomiast subsumpcja w płaszczyźnie niektórych zastosowanych przepisów. W pierwszej kolejności należy wskazać, iż niezasadny okazał zarzut zawarty w pkt. 2.1 petitum apelacji. Niewątpliwie wskazanie w treści przedmiotowych umów, iż spełniają wymogi ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim, jak również ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów jest informacją nieprawdziwą, co wynika z treści pkt. I i II decyzji, statuującego sprzeczność działań powódki zarówno z ustawą o kredycie konsumenckim, jak i ustawą z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, która zastąpiła powoływaną przez powódkę, nieobowiązującą już ustawę 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Błędny jest natomiast pogląd skarżącej, iż aby ocenić sprzeczność z prawem zarzucanej praktyki należy dysponować prawomocnym orzeczeniem, stwierdzającym takową niezgodność z prawem. To Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ocenia czy dana praktyka spełnia wymogi obowiązującego prawa, natomiast jego decyzja podlega dalszej weryfikacji Sądu, który jest władny jego orzeczenie zmienić. Brak jest natomiast jakichkolwiek podstaw prawnych do przyjęcia, iż winien on „czekać” na uprawomocnienie się części swojego orzeczenia, które wprost statuuje tę sprzeczność z konkretnymi normami, aby móc postawić zarzut dalszych związanych z tym naruszeń. Bezzasadne jest również twierdzenie skarżącej, jakoby nie istniał związek przyczynowy pomiędzy inkryminowanym zachowaniem przedsiębiorcy a podjęciem decyzji przez przeciętnego konsumenta. Jest oczywiste, iż zamieszczenie postanowień wprost wskazujących na zgodność czynności z konkretnymi, istotnymi przepisami prawa wpływa na decyzję przeciętnego konsumenta, który czuje się uspokojony, iż umowa odpowiada określonym normom, a zatem

nie naruszy jego słuszných interesów, jest uczciwa, bezpieczna etc. Tego typu informacja sugeruje, że uprawniony organ badał tę zgodność i nie miał zastrzeżeń, choć w rzeczywistości jest to nieuprawniona ocena swoich działań przez samą zainteresowaną stronę. Innymi słowy takie zapewnienie powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął, gdyż miałby wątpliwości. Powódka zresztą w apelacji nie przedstawiła żadnej argumentacji, która mogłaby podważyć rozumowanie Prezesa, a następnie Sądu I instancji w tym zakresie, wskazując jedynie głośno, iż jej zdaniem przeciętny konsument swoją decyzję o wyborze danej umowy pojąłby niezależnie od obecności tego postanowienia, kierując się pozostałymi warunkami umowy. Apelantka nie przedstawiła również żadnego uzasadnienia swojej tezy, jakoby Sąd I instancji przyjął zbyt szeroki model przeciętnego konsumenta, korzystającego lub mogącego skorzystać z usług powoda. Brak jest więc jakichkolwiek podstaw do i uwzględnienia jej zarzutów w rozważanym zakresie.

Zasadny okazał się natomiast zarzut zawarty w pkt.2.2 petitum apelacji. Za utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego należy uznać pogląd, iż w sprawach o nałożenie kary pieniężnej należy stosować określone gwarancje dla strony właściwej prawu karnemu (por. orzeczenia Sądu Najwyższego 21 kwietnia 2011 r., III SK 45/10, z dnia 14 kwietnia 2010 r. III SK 1/10, z dnia 1 czerwca 2010 r. III SK 5/10). Sąd Najwyższy nie wypowiadał się wprawdzie odnośnie kwestii będącej przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, jednakże Sąd Apelacyjny w obecnym składzie, dzieląc co do zasady wyżej wskazane zapatrywania Sądu Najwyższego, stoi na stanowisku, iż podstawowa zasada nie tylko polskiego systemu prawa karnego /art. 11 kodeksu karnego/, ale i innych europejskich systemów prawnych, iż jeden czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo, a zatem za jeden czyn można ukarać tylko raz - winna być również transponowana na grunt deliktów administracyjnych, a zatem winna znaleźć analogiczne zastosowanie przy wykładni art. 106 ust.1 pkt.4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w brzmieniu obowiązującym przed dniem 18 stycznia 2015 r. Przepis ten mówił o możliwości ukarania za dopuszczenie się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów rozumieniu art. 24 ustawy. Nie wynika z niego zresztą bynajmniej, jak utrzymuje pozwany, iż za to samo działanie, które może być kwalifikowane jako naruszenie różnych praktyk, należałoby karać kilkakrotnie. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w takiej sytuacji należy sięgnąć do wyżej wskazanych zasad prawa karnego i przyjąć iż za jeden czyn również administracyjnie można karać jedynie raz. Natomiast działania opisane w pkt. I i II decyzji stanowią jeden czyn, jedno zachowanie. Czyn z pkt. II został ujęty w pkt. I decyzji, innymi słowy czyn ujęty w pkt. I decyzji zawiera w sobie czyn o którym mowa w pkt. II decyzji. Działania te bowiem polegały na niepodaniu wszystkich informacji, wymaganych wskazanymi w pkt. I decyzji przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim, oznacza to tym samym wadliwe podanie niewłaściwych informacji, co jednocześnie skutkowało, iż były one w konsekwencji dotknięte znamieniem nieprawdziwości. Inną jest natomiast kwestia, iż czyn ten będąc sprzecznym ze wskazanymi przepisami ustawy o kredycie konsumenckim, wypełnia jednocześnie znamiona art. 5 ust. 1 i 2 pkt. 1 w zw. art.4 ust.1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Dodatkowo należy zauważyć i w wersji ustawy aktualnie obowiązującej tj. w brzmieniu ustalonym obowiązującą od dnia 18.01.2015r. ustawą z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2014.945) w art. 106 ust. 1 pkt.4 jest mowa o dopuszczeniu się naruszenia zakazu określonego w art. 24, co wskazuje, iż sam ustawodawca zdaje się traktować jedno działanie, wypełniające znamiona kilku praktyk, jako jeden delikt administracyjny. Oczywiście stosownie do regulacji art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego w tej sytuacji stosuje się przepisy dotychczasowe, nie mniej jednak gdyby nawet przyjąć wykładnię tychże przepisów dotychczasowych taką jak pozwany /którego to poglądu Sąd nie podziela/, to zgodnie z zasadami prawa karnego /art. 4 kodeksu karnego per analogiam / należało by stosować przepisy względniejsze dla sprawcy, a zatem w nowej wersji. W związku z powyższym Sąd Apelacyjny przychylił się do wniosków apelantki, uznając iż za praktyki opisane w pkt. I i II decyzji stanowiące jeden czyn należało ukarać raz. Oznaczało to zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uchylenie tiretu drugiego pkt.VI decyzji, jako statuującego drugą karę, jak wykazano wyżej, za to samo działanie.

Sąd Apelacyjny przychylił się również do wniosków skarżącej, zmierzających do zmniejszenia nałożonych kar, uznając kary te za zbyt wygórowane w rozumieniu art. 111 ustawy. Przepis ten zawiera szczegółowe wytyczne z określaniem wysokości kary, ze wskazaniem w szczególności okoliczności łagodzących i obciążających, które należało wziąć pod

uwagę, wskazywane zasady prawa karnego można natomiast rozważać jedynie pomocniczo. W niniejszej sprawie nie było natomiast żadnych wątpliwości, do których posiłkowo należałoby stosować art. 5 § 2 kpk. Sąd podzielił w całości argumentację pozwanego i Sądu co do zasadności ustalonych adekwatnie do specyfiki sprawy /czasokresu praktyki-od września 2009 r.-, uprzedniego naruszenia ustawy, stwierdzonego odrębną decyzją, etc./ kwot bazowych jako odpowiednio 0,6% i 0,7% przychodu, czyli kwot odpowiednio 172 158 zł i 200 851 zł. Kwoty te jako bazowe nie były zresztą przez skarżącą kwestionowane. Niewątpliwie okolicznością obciążającą była umyślność przedmiotowych czynów. Powódka jest profesjonalistką, a zatem stosowne regulacje prawne, jakim podlegają zawierane przez nią umowy, są jej doskonale znane. Tym samym zamieszczenie w umowach informacji, dotkniętych brakiem rzetelności, czytelności, pełności i w konsekwencji prawdziwości, należy uznać za umyślne. Analogicznie należy ocenić podanie informacji, że spełnione są wymogi ustawowe, skoro wymogi te są świadomie naruszane. Analogicznie znamiona winy umyślnej nosi pobieranie opłaty przygotowawczej wyższej niż 5%, skoro ustawa mówi o ograniczeniu w tym zakresie, a jest ona profesjonalistce doskonale znana. Jeżeli chodzi o zasięg terytorialny działalności to powódka działa na terenie całego kraju, posiadając 25 oddziałów w różnych miastach, należy więc przyjąć, iż jest to zasięg ogólnopolski, choć nie wyczerpuje całego terytorium Polski. Brak było też podstaw do uznania, wbrew wskazanej ocenie Sądu, iż oferta powódki została ograniczona do wybranej grupy konsumentów. Istotną okolicznością była liczna liczba skarg konsumentów, kierowanych do Prezesa pod adresem powódki. Jednakże, jak zasadnie podnosi skarżąca, nieadekwatne było powoływanie się przez pozwanego, którą to ocenę zaakceptował Sąd, na liczbę umów od których konsumenci odstąpili w okresie 2007 - I półrocze 2009, skoro przedmiotowe umowy były stosowane od września 2009 r. W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, iż wystarczające będzie podwyższenie tak ustalonych kar z uwagi na umyślność i wskazany zasięg terytorialny o 50 % łącznie, co daje kwoty odpowiednio za każdy czyn podlegający ukaraniu: 258 237zł/ tiret pierwszy i trzeci/ oraz 301 276 zł/ tiret czwarty/. Kwoty wyższe stanowiłyby nadmierną dolegliwość w stosunku do wagi czynu. Nietrafny okazał się natomiast zarzut opisany w pkt. 2.4 petitum apelacji, albowiem każdy podmiot ma inną specyfikę działalności, inną skalę, a zatem i przychód, odmienny jest stan faktyczny, uzasadniający zastosowanie przepisów ustawy i inne okoliczności sprawy. Tym samym właśnie wymierzanie kar jednakowych naruszałoby wskazywane przez powoda przepisy.

Kosztami postępowania za I i II instancję obciążono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z § 12 ust 1 pkt 2 w zw. z § 14 ust 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U.2013.490 j.t.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, powódkę uznając, iż przegrała ona sprawę co do zasady. W związku z powyższym Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. orzekł odpowiednio jak w punktach I i II sentencji.